

Scenariu didactic

Grupul țintă: elevii cl. V – VII-a

Subiectul lecției: **Respect și responsabilitate în mediul online (Cyberbullying-ul sau hărțuirea online)**

Tipul lecției: mixtă

Competența specifică: Adoptarea unui comportament online centrat pe responsabilitate, respect și evaluare a posibilelor riscuri

Obiective operaționale:

La finele lecției, elevul va putea să:

- O1) - identifice comportamente de hărțuire în mediul online.
- O2) - evalueze trăirile altor persoane hărțuite în mediul online.
- O3) - determine cum pot reacționa atunci când sunt hărțuiți online.
- O4) - numească acțiuni care pot ajuta o persoană hărțuită în mediul online.

Timp: 1 lecție (45 min.)

Strategii didactice:

Metode și procedee didactice: jocul didactic; exercițiu; discuție, poster; studiu de caz.

Mijloace didactice: fișe de lucru; foi de flipchart; carioci.

Strategii de evaluare: instrumentale (testul)

Link-uri utile:

1. <https://siguronline.md/rom/copii/informatii-si-sfaturi/cum-sa-te-protejezi-de-hartuirea-online>
2. <https://siguronline.md/rom/educatori/informatii-si-sfaturi/hartuirea-in-mediul-online-si-rolul-scolii>

Termeni cheie: *hărțuire în mediul online sau cyberbullying;*

Etapele lecției: *Evocarea (I); Realizarea sensului(II); Reflecția(III); Extinderea(IV)*

I

Activități profesor și elevi	Metode, procedee și mijloace didactice	Timp
<p> Profesorul propune copiilor, la început de lecție, să-și dăruiască zâmbete, îmbrățișări sau strângeri de mână. Fiecare elev se apropie de un coleg/o colegă și ajung la o înțelegere ce ar prefera să-și împărtășească reciproc. Elevii fac mișcare prin sala de clasă.</p> <p>Profesorul urmărește atent interacțiunea elevilor, astfel încât toți copiii să primească câte un zâmbet, îmbrățișare sau strângere de mână. După caz, profesorul se poate implica în joc.</p> <p>Întrebare: <i>Cum vă simțiți la începutul acestei lecții?</i></p> <p>Scopul activității: <i>În sala de clasă este creată o atmosferă prietenoasă.</i></p>	<p>Jocul „Zâmbet, îmbrățișare sau strângere de mână?” <i>Mijloace didactice: nu sunt necesare</i></p>	<p>3 min.</p>
<p> Profesorul desenează pe o foaie de flipchart un tabel care conține rubricile <i>De acord, Nu știu, Contra</i>. Explică elevilor că va citi câteva afirmații. Pentru fiecare dintre aceste afirmații, elevii trebuie să aleagă unul dintre răspunsuri: <i>De acord, Nu știu, Contra</i>.</p> <p>După ce citește o afirmație, profesorul întreabă: <i>Cine este de acord? Cine nu știe? Cine este contra?</i></p> <p>În fiecare rubrică se va înscrie cifra corespunzătoare numărului de mâini ridicate.</p> <p>Afirmații:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ <i>Este amuzant să scrii comentarii răutăcioase la fotografiile prietenilor din rețea.</i> ➤ <i>Fiecare are dreptul să-și expună în public părerea despre o altă persoană, chiar și în mediul online.</i> 	<p>Exercițiu. Discuție.</p> <p><i>Mijloace didactice: o foaie de flipchart; carioci.</i></p>	<p>8 min.</p>

- *Se va introduce o lege care interzice scrierea mesajelor sau comentariilor de la adrese anonime.*
- *Este corect să postezi fotografiile ale prietenilor cu mine și să nu le cer permisiunea.*
- *Nu este nimic grav dacă, printr-un program special, adaug fotografia feței unei colege care niciodată nu se supără la fotografia corpului unui fotomodel în lenjerie, apoi public imaginea într-un grup închis al clasei noastre. Vom râde cu toții, apoi voi șterge.*
- *Nu faci rău nimănui dacă creezi un profil cu numele și fotografiile altei persoane și scrii câteva mesaje la câțiva oameni din numele acelei persoane. E chiar foarte distractiv.*

După ce au fost citite toate situațiile și fixate numeric răspunsurile, profesorul moderează o discuție în care vor fi argumentate următoarele idei:

- *Fiecare comentariu răutăcios poate fi foarte neplăcut pentru persoana căreia îi este adresat. Un astfel de comentariu poate deveni motiv de glumă pentru altcineva.*
- *Fiecare are dreptul să-și exprime părerea atât în viața reală, cât și în mediul online. Însă părerea exprimată nu trebuie să jignească sau să ofenseze pe cineva.*
- *Internetul oferă anonimitate. Chiar dacă ar fi o astfel de lege, ar fi complicat ca toți utilizatorii care scriu de la adrese anonime să fie verificați. Însă trebuie de ținut minte că orice mesaj anonim poate crea o stare de disconfort și nesiguranță. Un mesaj anonim poate incomoda, deranja și speria.*
- *Fotografiile personale ale altor oameni sunt informații personale. Nimeni nu are dreptul să le folosească după bunul plac, fără a avea acordul acelor persoane, cu atât mai puțin - să le modifice și să le distribuie în mediul online. Chiar dacă și în glumă, o fotografie care pare haioasă, este publicată pentru scurt timp într-un grup închis, ea foarte simplu și rapid poate fi descărcată, copiată, modificată și distribuită altor persoane. Persoana care este în fotografie ar putea ajunge într-o situație foarte neplăcută.*
- *Profilurile de pe rețelele sociale false sau clonate pot afecta foarte mult reputația unei persoane, fără ca această persoană să facă sau să scrie nimic. Crearea unor astfel de profiluri înseamnă furt de identitate.*

Scopul activității: Elevii își argumentează opiniile referitoare la unele comportamente în

mediul online care pot jigni sau afecta imaginea altor utilizatori în mediul online.

II

Activități profesor și elevi	Metode, procedee și mijloace didactice	Timp
<p> Profesorul distribuie elevilor fișa cu studii de caz (vezi Fișa 1).</p> <p>Clasa va fi împărțită în 3 grupuri. Fiecare grup va analiza o situație diferită și va completa un tabel (vezi Fișa 2)</p> <p>Întrebări:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Ce s-a întâmplat cu fiecare dintre copii în cele 3 situații? ✓ Cum se simte fiecare dintre copii în fiecare caz aparte? ✓ Cine sunt alți copii care cunosc sau participă în fiecare dintre aceste situații? <p>Profesorul explică că aceste situații în mediul online sunt cazuri tipice de <i>Cyberbullying</i> sau hărțuire în mediul online.</p> <p><i>Cyberbullying – folosirea tehnologiilor și mediului online pentru a intimida, jigni sau a exclude intenționat dintr-un grup o persoană, scriindu-i mesaje și comentarii ofensatoare; răspândind intenționat în mediul online bârfe despre această persoană; creând conturi false cu date personale ale acestei persoane cu scopul de a-i strica imaginea și relațiile cu alți oameni.</i></p> <p><i>Scopul activității: Elevii observă situațiile neplăcute care pot fi generate de comportamente de hărțuire.</i></p>	<p>Studii de caz. Lucrul în grup. <i>Mijloace didactice: Fișe cu studii de caz.</i></p>	<p>15 min.</p>

III

Activități profesor și elevi	Metode, procedee și mijloace didactice	Timp
<p> Elevii continuă lucrul în grup. Fiecare grup va elabora câte o fișă cu acțiuni corecte pentru:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Un copil care este hărțuit în mediul online. 2. Un copil care observă că un coleg sau prieten este hărțuit în mediul online. 3. Un copil care are un comportament negativ față de alt copil în mediul online. <p>Fiecare grup va delega un coleg care va prezenta fișa cu acțiuni. La final, cele 3 fișe cu acțiuni vor fi fixate pe poster comun „Respect și responsabilitate în mediul online” . Profesorul va ghida elaborarea unor acțiuni relevante și corecte, informând elevii despre posibilitățile de a cere ajutor de la o persoană de încredere, precum și instrumentele existente pentru a cere un sfat sau ajutor accesând www.siguronline.md (vezi Fișa 3).</p> <p>În ajutorul profesorului, pentru a ghida elevii să creeze fișe cu acțiuni relevante, propunem următoarele articole informative:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Hărțuirea în mediul online și rolul școlii</i> (rubrica Profesori) 2. <i>Cum să te protejezi de hărțuirea online</i> (rubrica Copii). <p><i>Scopul activității: Elevii identifică, sub îndrumarea profesorului, acțiuni corecte pentru a reacționa la diferite situații de cyberbullying.</i></p>	<p>Posterul <i>Resurse: foi de flipchart, carioci.</i> <i>Link-uri utile:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 3. https://siguronline.md/rom/copii/informatii-si-sfaturi/cum-sa-te-protejezi-de-hartuirea-online 4. https://siguronline.md/rom/educatori/informatii-si-sfaturi/hartuirea-in-mediul-online-si-rolul-scolii 	<p>12 min.</p>

IV

Activități profesor și elevi	Metode, procedee și mijloace didactice	Timp
<p> Profesorul distribuie elevilor copii ale testului „Eu știu că...” (Fișa 4)</p> <p>Fiecare elev trece individual testul. După completarea testului, profesorul poate iniția o discuție în grup, pentru a accentua importanța comportamentului respectuos în mediul online și a necesității de a cere ajutor în situații de hărțuire.</p> <p>O metodă alternativă de lucru cu testul este ca elevii să discute în perechi variantele de răspuns selectate. Profesorul va observa cum se desfășoară dialogurile între elevi.</p> <p><i>Scopul activității: Elevii își evaluează poziția față de fenomenul cyberbullying-ului în rândul copiilor.</i></p> <p>Tema pentru acasă: Treci testul online <i>Știi să îi tratezi pe alții cu respect?</i> de pe www.siguronline.md.</p>	<p>Test</p>	<p>7 min.</p>